

Vård och omsorgsförvaltningen
Susanne Sterling
Epost: susanne.sterling@vasteras.se

Kopia till

Äldrenämnden

Återrapportering - Krav på åtgärder för förstärkt patientsäkerhet med anledning av kraftigt ökande läkemedelsavvikelser

Förslag till beslut

Äldrenämnden tar del av rapporten Återrapportering - Krav på åtgärder för förstärkt patientsäkerhet med anledning av kraftigt ökande läkemedelsavvikelser och lägger den till handlingarna.

Återrapportering sker i delårsrapport för T1 2022.

Ärendebeskrivning

Västeråsmoderaterna och Kristdemokraterna ger förvaltningen i uppdrag att för samtliga utförare genomföra en översyn av rutiner och en utvärdering av hur rutinerna efterlevs vad avser:

- Läkemedelshantering
- medicinsk delegering
- signering av läkemedelslistor
- avvikelserapportering till Äldrenämnden

Vård- och omsorgsförvaltningen har till äldrenämnden lämnat följande förslag till beslut:

Äldrenämnden tar del av rapporten Återrapportering - Krav på åtgärder för förstärkt patientsäkerhet med anledning av kraftigt ökande läkemedelsavvikelser och lägger till handlingarna.

Återrapportering sker i delårsrapport för T1 2022.

Nämndinitiativ Västeråsmoderaterna och Kristdemokraterna Äldrenämnden 2021-04-27

Västeråsmoderaterna och Kristdemokraterna ger förvaltningen i uppdrag att för samtliga utförare genomföra en översyn av rutiner och en utvärdering av hur rutinerna efterlevs vad avser:

- Läkemedelshantering
- medicinsk delegering
- signering av läkemedelslistor
- avvikelserapportering till Äldrenämnden

Tillvägagångsätt

Utifrån bakgrunden till nämndinitiativet och som ett led i analysarbetet kring läkemedelsavvikelser skickades en begäran till samtliga verksamhetschefer hos de privata utförarna och samtliga enhetschefer i egenregi om att få ta del av deras lokala läkemedelsrutiner samt frågeställningen:

Beskriv även kortfattat din upplevelse kring följsamheten av ovanstående rutin/rutiner på din enhet?

Resultat

Samtliga utförare har delgivit sina lokala läkemedelsrutiner inklusive läkemedelshantering, medicinsk delegering och signering av läkemedelslistor. MAS bedömning är att utförarnas rutiner är aktuella och följer lagstiftningen.

Flertalet av utförarna beskriver att följsamheten är god i verksamheterna. Där det funnits brister, som har uppdagats via avvikelser, har åtgärder vidtagits som t.ex. nya rutiner. Avvikelser hanteras i respektive avvikelssystem och följs upp i kvalitetsgrupper samt vid arbetsplatsträffar för att dra lärdom. Dialog förs för förbättringar. Samtal tas med berörd personal vid behov och en delegering kan dras in om det är återkommande avvikelser hos en delegerad personal.

Läkemedelsgranskningar utförs årligen av apoteket och MAS delges resultatet. Egenkontroller utförs av utförarna och skickas in varje tertiäl.

Dock har några av verksamheterna nya utförare och där upplever utförarna brister i följsamheten och i delegeringsförfarandet. I dessa verksamheter förekommer också mycket avvikelser gällande signering. Det manuella arbetet med papperssignering, lokala förutsättningar etc spelar stor roll för i vilken grad rutiner efterlevs. En av utföraren har arbetat med att införa nya rutiner och har implementerat digital signering som ett led i att minska avvikelser samt en ny delegeringsmodell. Ytterligare en utförare planerar att införa digital signering ~~men har ej ännu blivit av.~~

Hantering av signeringslistor i pappersform skapar risker såsom att personal glömmar att signera administrerat läkemedel, där det finns stora brister hos en av utförarna. Det är också ett arbetsätt, som är reaktivt istället för proaktivt, händelserna uppmärksammas i många fall långt efter att de har inträffat beskriver en MAS hos en av utförarna.

Läkemedelsskåp saknas på flera boenden och hela kedjan skulle markant stärkas om det fanns läkemedelsskåp i varje lägenhet.

Enligt utförarna finns problemområden som behöver förbättras när det avser de läkemedelsinsatser som görs av delegerad personal.

En utförare beskriver att de under det gångna året haft en extra satsning på att alla läkemedelsavvikelser skulle rapporteras in, i syfte att kartlägga vad de behöver förbättra för att minska avvikelserna.

Bedömning

MAS bedömning är att följsamheten till rutiner generellt kan förbättras. Även om medarbetare har kännedom om rutiner och arbetsätt förekommer misstag och avvikelser. Rutinerna och arbetsätt gör dock att man upptäcker felet innan någon skada har skett (missad medicin tex).

Åtgärder för att minska avvikelser

- Under hösten 2021 utbildades alla chefer inom egenregi i systemet för avvikelshantering i syfte att förbättra och förenkla rapportering samt utredning av händelser.
- Digital signering införs 2022 med början under våren med pilotprojekt i flera verksamheter med olika inriktningar inom nämndens område. Införande av digital signering där en signal ges om ett läkemedel inte givits eller att en signering uteblivit. Där det införts i verksamheter i Västerås kan man se tydlig nedgång i läkemedelsavvikelser.
- Läkemedelsskåp med digitala lås monteras i alla lägenheter under 2022 på de äldreboende där det saknas för att stärka hela kedjan i läkemedelshantering.
- Under 2022 kommer en film att spelas in som beskriver och visar delegeringsförfarandet vid utbildningstillfället och kommer även att delges privata utförare.
- Utbilda ny personal i användandet av checklistor, metodstöd för rapportering och informationsöverföring mellan personal och dokumentation samt vitala parametrar.

En hög patientsäkerhet förutsätter ett strategiskt och långsiktigt arbete på flera nivåer i hälso- och sjukvården. MAS och MAR behöver på ett systematiskt sätt kunna söka och sammanställa information, strukturera, organisera data och analysera mönster och trender. Som en del i detta arbetar nu MAS och MAR med att vidareutveckla och stärka patientsäkerheten. Detta görs bland annat genom att webbenkäten för hälso- och sjukvård har reviderats i syfte att djupare kunna analysera orsaker till avvikelser och för att kunna kartlägga förbättringsområden samt vidta nödvändiga åtgärder.

MAS kommer även fortsättningsvis att följa hälso- och sjukvården, med särskilt fokus på läkemedelsavvikelser, genom de enkäter som skickas ut varje tertiäl. På så sätt kan vi över tid bevaka att ovan planerade åtgärder får önskad effek, dvs att läkemedelsavvikelser minskar.

§ 132

Dnr AN 2021/00398-1.3.6

Krav på åtgärder för förstärkt patientsäkerhet med anledning av kraftigt ökande läkemedelsavvikelser

Beslut

Äldrenämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att utreda nämndinitiativet ”Krav på åtgärder för förstärkt patientsäkerhet med anledning av kraftigt ökande läkemedelsavvikelser” och återrapportera resultatet i delårsrapporten för tertial 2.

Ärendebeskrivning

Anna Nordin (M), Jan-Erik Jansson (M) och Amanda Grönlund (KD) har i ett nämndinitiativ med rubriken ” Krav på åtgärder för förstärkt patientsäkerhet med anledning av kraftigt ökande läkemedelsavvikelser” föreslagit att:

1. för samtliga utförare genomföra en översyn av rutiner och en utvärdering av hur rutinerna efterlevs vad avser:

- läkemedelshantering
- medicinsk delegering
- signering av läkemedelslistor
- avvikelserrapportering till äldrenämnden

2. vid behov ta in extern hjälp för att genomföra ovanstående översyner och/eller andra insatser som bedöms nödvändiga för att skyndsamt säkerställa patientsäkerheten med anledning av kraftigt ökande läkemedelsavvikelser.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.